

føiet et vist Procentantal aarlig — maaskee det er for høit ansat — for derved at betegne, at med Saameget skal Vedkommende deeltage i Annexkirkens Vedligeholdelse — Vidraget til Hovedkirkens Vedligeholdelse vilde være blevet større, naar den var blevet udvidet, og naar der derfor ikke blev fastsat en Sum, eller et Tilskud fra den saakaldte Kirkeier til Vedligeholdelsen af Annexkirken, saa vilde han jo være bedre tjent med at give et Bidrag til Annexkirkens Bygning end ved at udvide Hovedkirken og blive ved at holde den vedlige i dens Heelhed. Det kan som sagt gjerne være, at disse 6 pCt., som jeg her har foreslaaet, ere formeget, det er ialfald kun et Talspørgsmaal; men at han stadig skal yde en Andeel til at holde Annexkirken vedlige, naar han har været pligtig til at yde Andeel til dens Bygning og derved er sluppen for at udvide selve Hovedkirken og for forsøgede Vedligeholdelsesomkostninger til den, forekommer mig ganske simpelt og naturligt.

Jeg skal vende tilbage til Hovedbetragtningen af denne Sag. Det kan gjerne være, at der ikke burde staae den Sætning i mit Forslag: „negter Cieren eller Bestyreren af Kirkemidlerne at efterkomme en saadan Bestemmelse, afgjøres Sagen ved Lov“. Jeg har deri søgt en Bestyttelse for Kirkeieren, men jeg vilde ansee det for aldeles urigtigt, om man istedet derfor vilde bestemme, at Sagen skulde afgjøres ved Dom. Det ligger i Sagens Natur, at dersom man vil søge Domstolene, saa søger man dem, men det, jeg foreslaaer, ligger ikke i Sagens Natur i og for sig, men er efter min Mening i dette Tilfælde den sikreste og eneste naturlige Bestyttelse for de Vedkommende. Dersom man nøie følger alle de Foredrag, vi have hørt af de ærede Medlemmer, der have udtalt sig imod den af mig foreslaaede Paragraph, saa gaae de klarligen ud paa at tage saa meget som muligt bort af den Forpligtelse, der paahviler de nuværende Opbevarere af Kirkens Midler, for saa vidt muligt at slyde den over paa det Offentlige. Jeg troer, at dette i Særdeleshed fremgaaer af hvad den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (H. Hage) hittede om Vandholm Kirke. Han sagde, det vilde dog være ubilligt, om man forbi

Befolkningen i et Sogn betydelig var tiltaget, vilde paalægge Kirkeieren — man veed nu, hvad der menes dermed — at skaffe Plads til den i Kirken, og der maatte derfor optaae det Spørgsmaal: hvem skal da skaffe Plads til den — men i saa Fald bliver der kun Spørgsmaal om een af to Ting, enten maae Sognebeboerne tvinge Kirkeieren til at gjøre sin Pligt, eller ogsaa maa han undvære Kirkens Indtægt. Der er ikke ved noget Skjøde givet den paagjældende saakaldte Kirkeier Afkomst til, at Sognebeboernes Antal ikke skulde kunne udvides; han har overtaget Kirkens Vedligeholdelse og Kirkens Indtægt — det er ikke hans, han eier den kun som Kirkens — under den Forpligtelse, at Gudsdyrkelsen skal kunne foregaae i Sognet deri. Kirkeierne have saaledes vidst, hvad de gif ind paa, og naar den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgkreds (Fonnesbæch) af D. L. 2—22—38 har villet godtgjøre, at man ikke med Rette kan sige, at siden der af Kirkeieren skal skaffes Begravelsesplads, saa maa der ogsaa skaffes Plads til de Levende, da indeholder denne Artikel ikke det Allermindste, som kunde berettige til den Slutning, han deraf uddrog. Jeg skal oplæse Artiklen; den lyder saaledes: „Ville de, som Formue have paa Landsbyen, give noget godvilligen for Kirkegaardens Begravelse, da føres det og til Regnskab“ — altsaa naar de godvillig ville give Noget, saa føres det til Regnskab. Andet er der ikke sagt. — „Dog maa Ingen besværes paa sit Yderste om noget saadant under otte Lod Sølv's Straf“ — det vil altsaa sige, at Kirkens „Forsvar“ ikke maa gaae hen til en Mand, som ligger paa sit Dødsleie og afprække ham Noget til Betaling for Begravelse; man gaaer altsaa bestandig ud fra den Forudsætning, at der skal findes Plads for de Døde. Dernæst siges der i Artiklen: „Men hvis de ville lægge Steen, eller andet Monument paa Graven, da bør de at give noget derfor til Kirken efter Villighed“. I denne hele Artikel ligger altsaa den bestemte Forudsætning, at de Døde i Sognet skulde finde Plads paa Kirkegaarden, og den, indrømmer ogsaa det ærede Medlem, skal skaffes. Men den Døde kan kun komme tilstede, naar den Levende har været tilstede og været tilstede i den